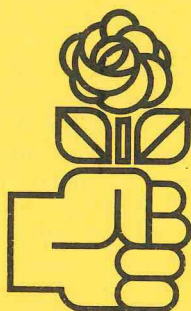

**model
huishoudelijk
reglement
afdelingen**

---

november 1977

Partij van de Arbeid

DE AFDELING

Artikel 1

Met inachtneming van hetgeen bepaald is in de art. 12 t/m 16 van de statuten der partij en in de art. 1 t/m 6 van het huishoudelijk reglement der partij, vormen de leden, wonende

in . . . . .
gemeente . . . . .
de afdeling . . . . .

van de Partij van de Arbeid.

Artikel 2

1. Tot de taak van de afdeling behoren:
  - a) het bijdragen aan de verwezenlijking van de doelstelling van de partij;
  - b) het bevorderen van de deelneming van de leden aan het werk van de partij.
2. Dit omvat de volgende werkzaamheden:
  - a) het voeren van de propaganda en de bevordering van de vorming en scholing van de leden, o.a. door middel van gespreksgroepen;
  - b) het bevorderen en/of voeren van akties, met inachtneming van de prioriteiten door het kongres vastgesteld;
  - c) het opzetten van activiteiten met en voor de vrouwelijke leden, waartoe o.m. behoort het jaarlijks in september bijeenroepen van deze leden, o.a. ter vaststelling van een beleidsplan voor het komende jaar. Indien het niet mogelijk is deze activiteiten op te zetten, kan een met redenen omkleed verzoek om ontheffing door de afdeling bij het gewestelijk bestuur worden ingediend;
  - d) de voorbereiding van de verkiezingen voor de gemeenteraad, overeenkomstig de in het reglement kandidaatstelling gestelde regels en de organisatie en leiding van de aktie voor deze verkiezingen;
  - e) het bevorderen en onderhouden van het kontakt met de fraktie van de partij in de gemeenteraad, in het bijzonder voor wat betreft het jaarlijks door de fraktie uit te brengen schriftelijk verslag;

- f) het stellen van kandidaten voor de Provinciale Staten, de Eerste en Tweede Kamer en andere vertegenwoordigende lichamen en het deelnemen aan verkiezingsakties daarvoor;
  - g) het behandelen van door andere daartoe bevoegde partijorganen aan de afdeling voorgelegde voorstellen en het indienen van voorstellen voor kongres, partijraad en gewestelijke vergadering;
  - h) andere werkzaamheden die het bereiken van de doelstelling van de partij bevorderen.
3. Voorts behoren tot de werkzaamheden van de afdeling:
- a) het kiezen van een afdelingsbestuur, van een financiële kontrolekommissie en van afgevaardigden voor kongres en gewestelijke vergadering en het beoordelen van het beleid van de verkozenen;
  - b) het stellen van kandidaten voor daarvoor in aanmerking komende partijorganen;
  - c) het vaststellen van de jaarlijkse begroting van de afdeling, waarop een post voor de activiteiten met en voor de vrouwelijke leden voorkomt;
  - d) het opstellen van het huishoudelijk reglement voor de afdeling, alsmede het vaststellen van eventuele wijzigingen.

DE LEDENVERGADERING

Artikel 3

- a) De ledenvergadering vormt het hoogste gezag in de afdeling. Deze vergadering wordt ten minste vier maal per jaar door het bestuur bijeengeroepen.
Het bestuur moet binnen een maand na ontvangst van het desbetreffende verzoek een ledenvergadering beleggen, indien dit door tien procent van de leden wordt verlangd in afdelingen, die tot honderd leden tellen en indien dit door twintig leden wordt verlangd in afdelingen die méér dan honderd leden tellen.
- b) De konvokatie voor de ledenvergadering en eventuele voorstellen dienen uiterlijk drie dagen vóór de vergadering ter kennis van de leden te zijn gebracht.
- c) Van alle ledenvergaderingen worden besluitenlijsten bijgehouden.

HET BESTUUR

Artikel 4

- a) Het bestuur van de afdeling bestaat uit ten minste drie en ten hoogste ..... leden.
Het wordt op de jaarvergadering door de ledenvergadering gekozen uit de leden der afdeling, waarbij er naar moet worden gestreefd dat ten minste een kwart van het aantal bestuursleden uit vrouwen bestaat.
- b) Voorzitter, sekretaris en penningmeester worden in functie kandidaat gesteld en gekozen en maken deel uit van het dagelijks bestuur.
- c) Een lid van de raadsfractie en een lid van het kollege van burgemeester en wethouders kunnen geen lid zijn van het dagelijks bestuur van de afdeling.
In dringende gevallen kan het gewestelijk bestuur hiervan van jaar tot jaar aan de afdeling ontheffing verlenen.
- d) Eén bestuurslid is belast met het werk t.b.v. de vrouwelijke leden, voor zover dit tot de taak van de afdeling behoort. Dit bestuurslid wordt als zodanig in functie gekozen uit de door de leden gestelde kandidaten en de door de jaarlijkse vrouwenvergadering gestelde kandidaat.
- e) Het bestuur van de afdeling draagt zorg dat het bijhouden van de ledenadministratie geschiedt overeenkomstig nader door het partijbestuur te stellen regels.
- f) Het boekjaar loopt van 1 oktober tot en met 30 september. Het bestuur van de afdeling ziet toe, dat van alle inkomsten en uitgaven der afdeling nauwkeurig aantekening wordt gehouden volgens door het partijbestuur te stellen voorschriften.
- g) Het brengt telkens in de maand oktober op de daarvoor door het partijbestuur te verstrekken formulieren een financieel verslag uit. Van dit verslag zendt het bestuur een afschrift aan het partijbestuur en aan het bestuur van het gewest, waartoe de afdeling behoort.

- h) Het bestuur van de afdeling brengt ieder jaar uiterlijk in de maand december, een schriftelijk verslag uit over de toestand van de afdeling en de werkzaamheden in het afgelopen verenigingsjaar. Dit verslag omvat ook het verslag van het werk t.b.v. de vrouwelijke leden.
- i) Van het verslag zendt het bestuur van de afdeling een afschrift aan het partijbestuur en aan het bestuur van het gewest, waartoe de afdeling behoort.
Het bestuur van de afdeling is gehouden het partijbestuur en het gewestelijk bestuur alle gevraagde mededelingen te doen.
- j) Het bestuur onderhoudt het contact met de jongerenorganisatie, indien deze binnen de afdeling bestaat.
- k) In spoedeisende gevallen, waarbij het niet mogelijk is de ledenvergadering te horen, neemt het bestuur een beslissing, die het op de eerstvolgende ledenvergadering gemotiveerd kenbaar maakt.
- l) Voorzover het partijbestuur dit verzoekt, zendt de sekretaris van de afdeling het archief van de afdeling dat ouder is dan vijf jaar, toe aan het partijbestuur.

JAARVERGADERING

Artikel 5

Uiterlijk in de maand december belegt het bestuur van de afdeling een jaarvergadering, waarop het verantwoording aflegt over het gevoerde beleid in het afgelopen verenigingsjaar. Op deze vergadering legt ook het in functie gekozen bestuurslid, belast met het werk t.b.v. de vrouwelijke leden, verantwoording af.

Artikel 6

Het bestuur zorgt dat de leden ten minste gedurende twee weken de gelegenheid hebben voorstellen ter behandeling in deze vergadering bij het bestuur in te dienen, alsmede kandidaten te stellen voor de te vervullen functies. Indien een plaatselijke jongerenorganisatie van de partij bestaat, heeft deze gedurende dezelfde periode de gelegenheid bij het bestuur voorstellen in te dienen.

Artikel 7

Het bestuur brengt de voorstellen en de namen van de kandidaten ten minste zes dagen vóór de vergadering ter kennis van de leden.

Artikel 8

Het bestuur treedt op de in artikel 5 genoemde vergadering in zijn geheel af, doch is terstond herkiesbaar.

Artikel 9

Op de jaarvergadering komen aan de orde:

- de vaststelling van de jaarverslagen van de sekretaris, van het bestuurslid belast met het werk t.b.v. de vrouwelijke leden en van de penningmeester;
- het verslag van de financiële controlekommissie;
- de vaststelling van de begroting, waarop een post voor de activiteiten met en voor de vrouwelijke leden voorkomt;
- de verkiezing van de voorzitter, sekretaris, penningmeester en het bestuurslid belast met het werk t.b.v. de vrouwelijke leden;
- de verkiezing van de overige bestuursleden;
- de verkiezing van de kaskontrolekommissie;
- de verkiezing van de afgevaardigden naar de gewestelijke vergadering;
- de voorstellen genoemd in artikel 7 van dit reglement.

AFWIJKING TERMIJNEN

Artikel 10

Indien bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan het bestuur afwijken van de in artikel 3b en artikel 7 genoemde termijnen.

Artikel 11

Bij tussentijdse vakatures in het bestuur kunnen de leden, mits het onderwerp is geamendeerd, de namen van kandidaten, vergezeld van een ondertekende bereidverklaring, bij de sekretaris indienen tot aan het begin van de vergadering.

DE WIJZE VAN STEMMEN

Artikel 12

Overal waar in de partij door stemming beslissingen worden genomen, gelden de volgende bepalingen:

1. Over voorstellen van orde wordt bij handopsteken gestemd.
Over zaken wordt bij handopsteken gestemd, tenzij blijkt dat éénvierde deel der aanwezigen schriftelijke stemming verlangt.
Schriftelijk wordt met gesloten briefjes gestemd over:
  - a) het voorstel om roeyement in overweging te nemen, overeenkomstig het bepaalde in art. 8a.la. van het huishoudelijke reglement van de partij.
  - b) het in overweging nemen van het opzeggen van het vertrouwen in een dagelijks bestuurder, overeenkomstig het bepaalde in artikel 76, lid 4, 1ste alinea van het huishoudelijke reglement van de partij;
  - c) het in overweging nemen van het opzeggen van het vertrouwen in een lid van een vertegenwoordigend lichaam, overeenkomstig het bepaalde in artikel 77, lid 2 van het huishoudelijke reglement van de partij;
  - d) over personen.
2. Bij stemming over voorstellen van orde en over zaken beslist de eenvoudige meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen.
Blanko stemmen tellen niet mee.
3. Bij een gelijk aantal stemmen voor en tegen een voorstel van orde of bij beslissing over zaken wordt een voorstel geacht te zijn verworpen.
4. Bij stemming over voorstellen van orde en over zaken wordt eerst gestemd over sub-amendementen, dan over amendementen, daarna over het voorstel.
Een sub-amendement en amendement van de verste strekking heeft voorrang bij de stemming. Bij verschil hierover beslist de vergadering. De vergadering kan besluiten over onderdelen van een voorstel (amendement, sub-amendement) een afzonderlijke stemming te houden. De vergadering kan besluiten dat amendementen en sub-amendementen door het aanbrengen van andere wijzigingen als vervallen moeten worden beschouwd.

5. a) Bij stemming over personen beslist de volstreckte meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen, zijnde meer dan de helft der uitgebrachte geldige stemmen, tenzij voor een plaats één kandidaat wordt gesteld, in welk geval deze zonder stemming voor die plaats is aangewezen.
- b) Wanneer bij eerste stemming over personen niet het vereiste aantal kandidaten de volstreckte meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen heeft verkregen, vindt een herstemming plaats tussen diegenen van de niet-gekozenen, die de meeste stemmen op zich hebben verenigd en wel, zo mogelijk, tussen het dubbeltal van het aantal personen dat gekozen moet worden.
- c) Wanneer bij eerste stemming de stemmen stukken, vindt herstemming plaats tussen de kandidaten op wie een gelijk aantal stemmen is uitgebracht.
6. Bij herstemming zijn diegenen gekozen, die de meeste stemmen op zich verenigen.
Bij gelijk aantal stemmen beslist het lot.
7. Bij een gelijk aantal stemmen voor en tegen bij de stemming over een roeyement of terugroeping, wordt het roeyement of de terugroeping geacht te zijn verworpen.
8. Wanneer bij stemming over personen meer personen de volstreckte meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen op zich verenigen dan voor het aantal beschikbare plaatsen gekozen kunnen worden, zijn diegenen gekozen, die het hoogste aantal stemmen op zich hebben verenigd.
9. Van onwaarde is het stembiljet waarop meer namen van kandidaten zijn vermeld dan plaatsen te vervullen zijn, alsmede het stembiljet waarop geen naam van een kandidaat is vermeld. In geval van twijfel beslist de vergadering, waarin de stemming plaatsvindt, over de geldigheid van het stembiljet.

NIEUWE LEDEN

Artikel 13

Het bestuur deelt in iedere ledenvergadering mede, welke personen zich sinds de vorige vergadering voor het lidmaatschap van de partij hebben aangemeld.

Bestaat tegen toelating van een der genoemden geen met redenen omkleed bezwaar bij een der aanwezige leden, dan wordt de betrokkene beschouwd lid te zijn met ingang van één maand nadat de ballotage plaatsvond, of zoveel eerder als de eerstvolgende afdelingsvergadering wordt gehouden. Mocht een der aanwezige leden een met redenen omkleed bezwaar hebben tegen toelating van één der genoemden, dan wordt de beslissing over de toelating van de betrokkene genomen in de volgende huishoudelijke vergadering van de afdeling. Daarbij worden de bepalingen van artikel 7 van het huishoudelijke reglement van de partij in acht genomen.

ROOIE VROUWEN

Artikel 14

- a) Alle vrouwelijke leden van de Partij van de Arbeid kunnen deelnemen aan het plaatselijke Rooie Vrouwenwerk, dat overeenkomstig de regels van het daarop betrekking hebbende reglement plaatsvindt.
- b) In de maand september belegt het bestuur van de afdeling een vergadering met de vrouwelijke leden.
- c) Tot de taak van deze vergadering behoren:
  1. Het stellen van een kandidaat-bestuurslid voor het in functie te kiezen afdelingsbestuurslid, belast met het werk t.b.v. de vrouwelijke leden (de plaatselijke kontakvrouw). Tot een uur voor het begin van de vergadering kunnen hiervoor namen van kandidaten worden opgegeven bij één van de leden van de kerngroep.
  2. Het kiezen van ten minste twee vrouwelijke leden, die tezamen met het in het vorige lid bedoelde afdelingsbestuurslid de plaatselijke kerngroep vormen.
  3. Het stellen van een kandidaat voor het in functie te kiezen bestuurslid, belast met het werk t.b.v. de vrouwelijke leden, in het gewestelijk bestuur (de gewestelijke kontakvrouw).
  4. Het stellen van kandidaten voor de gewestelijke kerngroep.
  5. Het stellen van een kandidaat voor het in functie te kiezen partijbestuurslid van de PvdA, belast met het werk t.b.v. de vrouwelijke leden (1x per 2 jaar).

6. Het stellen van kandidaten voor de landelijke kerngroep (1x per 2 jaar).
7. Het kiezen van vertegenwoordigsters in de plaatselijke organisaties.
8. Het kiezen van één afgevaardigde naar de gewestelijke vrouwenvergadering in partijafdelingen met minder dan 100 leden en het kiezen van drie afgevaardigden in partijafdelingen met meer dan 100 leden.
9. Het kiezen van één afgevaardigde naar de landelijke Rooie Vrouwenvergadering (1x 2 jaar) in afdelingen met meer dan 100 leden.
10. Het vaststellen van een beleidsplan voor het komende jaar voor het vrouwenwerk in de afdeling, globale richtlijnen aangeven voor het te voeren beleid van de leden van de kerngroep. Opstellen van een ontwerp-begroting.
11. Het bespreken van het verslag van het afgelopen jaar.
12. Het bespreken van de verslagen van de vertegenwoordigsters in andere organisaties.

ROYEMENT

Artikel 15

Een voorstel om royement in overweging te nemen moet op de agenda van de ledenvergadering zijn aangekondigd. Het bestuur van de afdeling moet het betrokken lid tijdig in kennis stellen van dit voorstel, van de beweegredenen en van de datum en plaats, waarop dit voorstel in behandeling komt. Over het voorstel om royement in overweging te nemen wordt schriftelijk met gesloten briefjes gestemd. Daarbij worden de bepalingen van artikel 8a van het huishoudelijke reglement van de partij in acht genomen.

AFVOERING VAN DE LEDENLIJST

Artikel 16

1. Indien een lid, ook na schriftelijke aanmaning -waarvan schriftelijk mededeling wordt gedaan aan het afdelingsbestuur- in gebreke blijft de verschuldigde kontributie te voldoen, voert het partijbestuur hem automatisch van de ledenlijst af indien blijkt dat de achterstand tot een jaar is opgelopen.

2. Indien een lid van de ledenlijst dient te worden afgevoerd op grond van artikel 9, lid d van de statuten, draagt het afdelingsbestuur hiervoor zorg en stelt betrokkene hiervan per aangetekende brief onder opgave van redenen op de hoogte. Betrokkene kan pas opnieuw als lid worden toegelaten twee jaar na de dagtekening van de aangetekende brief, waarbij hij op de hoogte wordt gesteld van zijn afvoeren van de ledenlijst.

RAADSFRAKTIE

Artikel 17

De kandidaatstelling voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad vindt plaats overeenkomstig de artikelen 1 t/m 15 van het reglement kandidaatstelling voor de gemeenteraden van de partij.

Artikel 18

De leden van de partij die zijn gekozen tot lid van de gemeenteraad, vormen de gemeenteraadsfractie van de Partij van de Arbeid, tenzij zij krachtens een besluit van de ledenvergadering van de afdeling één fractie vormen met een of meer andere partijen.

De gemeenteraadsfractie benoemt uit haar midden een voorzitter en een sekretaris.

Artikel 19

1. Jaarlijks brengt de gemeenteraadsfractie schriftelijk verslag uit van haar werkzaamheden in een ledenvergadering van de afdeling en legt verantwoording af van het door haar gevoerde beleid.
2. Indien de leden van de partij die gekozen zijn tot lid van de gemeenteraad één fractie vormen tezamen met leden van een of meer andere partijen, dan dragen zij er zorg voor dat deze gezamenlijke fractie jaarlijks in een vergadering, waartoe alle leden van de in de fractie samenwerkende partijen worden uitgenodigd, verslag uitbrengt. Bij gebreke van een zodanige vergadering brengen de leden van de partij die tot de fractie behoren, verslag uit aan de ledenvergadering van de afdeling.

Artikel 20

1. Zo dikwijls het bestuur en/of de ledenvergadering het nodig oordeelt, wordt het werk van een gemeenteraadsfractie in een ledenvergadering besproken.
De leden van de gemeenteraadsfractie worden uitgenodigd om deze vergadering bij te wonen.
2. Indien leden van de partij tezamen met leden van andere partijen één fractie vormen, worden deze leden van de partij tot de vergadering van de afdeling uitgenodigd.

Artikel 21

Een wethouder dient af te treden indien zijn fractie, gehoord het hiermee instemmend oordeel van zijn afdeling, het vertrouwen in hem heeft opgezegd. Het initiatief tot deze procedure kan zowel van de fractie als van de afdeling uitgaan. Hierbij wordt de procedure gevolgd, beschreven in artikel 76 van het huishoudelijke reglement van de partij.

Artikel 22

Een raadslid stelt zijn zetel ter beschikking indien de afdelingsvergadering het vertrouwen in hem opzegt wegens gedrag als raadslid, in strijd met het program waarop het raadslid is gekozen. Hierbij wordt de procedure gevolgd, beschreven in artikel 77 van het huishoudelijke reglement van de partij.

Artikel 23

Tegen de besluiten, genoemd in artikel 21 en 22, bestaat een beroepsmogelijkheid, zoals beschreven in artikel 78 van het huishoudelijke reglement van de partij.

GELDMIDDELEN

Artikel 24

De inkomsten van de afdeling bestaan uit een door de partijraad vast te stellen aandeel in de contributie en uit andere baten.

In het jaar waarin verkiezingen voor de gemeenteraad plaats hebben, heeft de afdeling recht op het overeenkomstig artikel 62 van het huishoudelijke reglement van de partij vastgestelde bedrag.

Artikel 25

Er is een financiële controlekommissie bestaande uit drie leden, gekozen door de ledenvergadering, die ten minste eens per jaar de kas en boeken van de penningmeester controleert en daarvan verslag uitbrengt op de jaarvergadering.

AFGEVAARDIGDEN

Artikel 26

1. De aanwijzing van afgevaardigden naar het in artikel 21 van de statuten van de partij bedoelde kongres vindt plaats in een ledenvergadering. De namen en adressen van de afgevaardigden worden ten minste zes weken voor het kongres ter kennis van het partijbestuur gebracht.
2. De afgevaardigden naar de gewestelijke vergadering worden overeenkomstig artikel 14 van het huishoudelijke reglement van de partij in de jaarvergadering gekozen voor de duur van één jaar. De ledenvergadering regelt tevens de vervanging van de afgevaardigden of van een tussentijdse vakature.
3. De afgevaardigden vertegenwoordigen, zowel naar het kongres als naar de gewestelijke vergadering, de afdeling met blanko mandaat. Zij leggen op de eerstvolgende ledenvergadering na een kongres of gewestelijke vergadering verantwoording af van de door hen op die vergaderingen ingenomen standpunten.

GESCHILLEN

Artikel 27

In alle geschillen, voortvloeiend uit de toepassing van dit reglement, neemt het bestuur een voorlopige beslissing. Het bestuur legt deze beslissing op de eerstvolgende ledenvergadering ter beoordeling voor.

Artikel 28

Als de afdeling deel uitmaakt van een gemeentelijke federatie of een gewest dat één gemeente omvat, heeft het reglement van die federatie of dat gewest voorrang boven het reglement van de afdeling.

GOEDKEURING REGLEMENT

Artikel 29

Op grond van artikel 3 van het huishoudelijke reglement van de partij zendt iedere afdeling binnen vier weken na haar oprichting haar huishoudelijke reglement ter goedkeuring toe aan het partijbestuur. Zo lang geen huishoudelijk reglement van kracht is, geldt het modelreglement voor de afdelingen. Het eigen reglement is alleen van kracht na goedkeuring door het partijbestuur. Bij wijziging van dat reglement vindt het hiervoor bepaalde dienovereenkomstige toepassing.

Wijzigingen in statuten en reglementen van de partij zijn automatisch van toepassing en hebben voorrang boven het reglement van de afdeling.